

Posadzimy drzewa na Rynku Głównym. Naukowcy opracują dokumentację projektową

2024-06-13

Coraz bliżej realizacji zwycięskiego projektu z budżetu obywatelskiego „Posadzimy drzewa na Rynku Głównym”. Naukowcy z Politechniki Krakowskiej rozpoczynają prace nad studium wykonalności i opracowaniem dokumentacji projektowo-kosztorysowej aranżacji zieleni na płycie Rynku.

– Rynek to wyjątkowe miejsce i taki też charakter ma projekt, o którym dziś rozmawiamy. Łączy on wielowiekowe dziedzictwo i architekturę z potrzebami mieszkańców dotyczącymi zazieleniania miejskiej przestrzeni. W ramach tego zadania będziemy więc badać, ile drzew i jakiego rodzaju możemy posadzić, tak, żeby nie naruszyć historycznej tkanki tego miejsca – mówi Stanisław Mazur, zastępca prezydenta Krakowa.

Profesorowie z Politechniki Krakowskiej, wchodzący w skład zespołu, wezmą pod uwagę uwarunkowania dotyczące gatunków drzew, krajobrazowo-widokowe oraz ochronę historycznej zabudowy i infrastruktury podziemnej.

W pierwszym etapie – w 2024 r. – na bazie wytycznych konserwatorskich opracowane zostanie studium wykonalności w formie rekomendowanej koncepcji rearanżacji zagospodarowania płyty Rynku. To będzie także czas na uzyskanie niezbędnego stanowiska Małopolskiego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków (MWUOZ).

W drugim etapie – w 2025 r. – opracowana zostanie wielobranżowa dokumentacja projektowo-kosztorysowa wraz z uzyskaniem decyzji pozwolenia na budowę dla tego zadania.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, drzewa na płycie Rynku Głównym pojawią się na przełomie 2025 i 2026 r.

Studium wykonalności i dokumentacja projektowa

– Wyjątkowość tego miejsca nie podlega kwestii. O tym, jak bardzo odpowiedzialne stoi przed nami zadanie, świadczy również wybór najwyższej klasy specjalistów z Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Ich zadaniem będzie ustalenie, w którym miejscu, w jakiej liczbie i w jakim gatunku będziemy mogli wykonać nasadzenia w Rynku Głównym. Jestem przekonany, że nasza uczelnia może zaoferować miastu najlepsze możliwe wsparcie w podjęciu tej decyzji – zapewnia prof. Andrzej Szarata, rektor Politechniki Krakowskiej.

Naukowcy zostali podzieleni na trzy zespoły projektowe. – Nad zadaniem będziemy pracować zespołowo. Zmierzymy się z trzema zasadniczymi tematami. Pierwszy to historia i rośliny, w ramach którego będziemy oceniać stabilność gatunków w przeszłości pojawiających się na płycie rynku. Drugi zespół zagadnień to kwestie widokowe, które wynikają z ochrony konserwatorskiej, wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz z regulacji dotyczących parku kulturowego. Trzecia rzecz to sprawy związane z samą płytą rynku oraz muzeum podziemnym, czyli z warstwą bezpośrednio pod ziemią i na ziemi. Analiza tych trzech obszarów

da nam możliwość sformułowania pewnych wykluczeń. Trzeba też pamiętać, że wygląd Rynku Głównego zmieniał się w historii. Wiemy ze źródeł, że w 1908 r. rosły tu 172 drzewa, dziś jest ich około stu – wylicza prof. Agata Zachariasz z Politechniki Krakowskiej, członkini zespołu projektowego.

Pierwszy z zespołów, w którego składzie są prof. Agata Zachariasz oraz dr inż. krajobr. Wojciech Bobek – zajmie się opracowaniem uwarunkowań historycznych i współczesnych doboru, pielęgnacji i utrzymania roślinności w kształtowaniu i ochronie historycznej przestrzeni Starego Miasta. Zespół ten będzie miał za zadanie uwzględnić wytyczne w zakresie dendrologii, warunków rozwojowych drzew i warunków technicznych.

Drugi, kierowany przez prof. Zbigniewa Myczkowskiego – opracuje uwarunkowania kompozycyjne, krajobrazowo-widokowe z uwzględnieniem osi widokowych historycznej zabudowy miasta. Kolejnym zadaniem zespołu będzie wyznaczenie punktów widokowych ważnych dla tkanki miasta: dominant architektonicznych, perspektyw i zabytkowych elewacji.

Trzeci zespół, prowadzony przez dr hab. Klaudię Stałą, profesor Politechniki Krakowskiej – przygotuje opracowanie uwarunkowań historycznej podziemnej struktury rynku, z naciskiem na kontekst prawny (ochrony obszarowej, gminnej ewidencji zabytków, wpisu do rejestru, pomnika historii oraz Listy Światowego Dziedzictwa UNESCO). Ten obszar działań będzie konsultowany z prof. Andrzejem Kadłuczka, autorem projektu Rynku Podziemnego.

Coraz bliżej realizacji projektu z BO

W edycji budżetu obywatelskiego z 2022 r. jednym ze zwycięskich projektów, który uzyskał duże poparcie głosujących mieszkańców, okazał się ten dotyczący nasadzeń zieleni na Rynku Głównym.

„Chcemy, żeby na Rynek Główny po kilkudziesięciu latach wróciły drzewa. Nasadzenia zapewnią trochę cienia oraz sprawią, że w ciepłe dni plac nie będzie już betonową patelnią, która staje się jednym z najgorętszych miejsc w mieście. Przestrzeń zostanie tak zaaranżowana, aby nie ograniczać przejścia i nadal można było organizować duże wydarzenia. Czas, żeby serce miasta stało się wreszcie zielone!” – argumentował we wniosku projektodawca, Krzysztof Kwarciak.

Jak twierdzi, założeniem tego zadania jest, by przywrócić to miejsce mieszkańcom, by większa ilość zieleni zachęcała do przebywania na Rynku Głównym, żeby „Rynek nie był tylko łącznikiem komunikacyjnym”. – Liczę, że będzie to sygnał dla innych miast, by realizować w innych częściach Polski czy Europy także skomplikowane projekty, dostosowujące historyczne centra miast do zmian klimatycznych – zaznacza Krzysztof Kwarciak.

Dotychczasowe działania przygotowawcze

Przypomnijmy, po wybraniu przez mieszkańców w głosowaniu w budżecie obywatelskim zadania „Posadźmy drzewa na Rynku Głównym”, przeprowadzono ważną debatę, uwzględniającą rys historyczny oraz wydano niezbędne zalecenia, które ukierunkowują rozpoczynające się prace projektowe.

**Magiczny
Kraków**

1 marca 2023 r. odbyła się otwarta debata, w której wzięli udział historycy, dendrolodzy, przedstawiciele środowiska konserwatorskiego, naukowego, architekci oraz mieszkańcy. Z kolei 7 listopada 2023 r. wydano zalecenia konserwatorskie przez MWUOZ w celu realizacji projektu.

15 maja 2024 r. podpisana została umowa z Politechniką Krakowską, na kwotę przeszło 399 tys. zł, w zakresie opracowania kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz ze studium wykonalności.

Na [stronie Zarządu Zieleni Miejskiej](#) dostępna jest specjalna zakładka [Drzewa na Rynku](#), w której na bieżąco będą zamieszczane informacje o postępach prac zespołu.